

Príloha 2: Legislatívne zmeny v roku 2019, týkajúce sa podnikateľov.

Najviac legislatívnych úprav, dotýkajúcich sa podnikateľov, sa v roku 2019 dotklo najmä zákona o dani z príjmov, ďalej zákonov o zdravotnom a sociálnom poistení a aj zákona o používaní elektronickej registračnej pokladnice. Naopak len po jednej úprave sa ušlo obchodného zákonníku a zákone o účtovníctve.

V roku 2019 vláda SR predložila 116 materiálov s vplyvom na podnikanie a v 34 z nich boli aj vyčíslené náklady na podnikateľské prostredie. Tie predstavovali celkovú hodnotu 142 miliónov eur.

Vyberáme zaujímavé zmeny, ktoré prinášajú jednotlivé zákony:

Zákon č. 156/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Novela Obchodného zákonníka zavádza pre akcionárov nasledovné práva:

- o odmeňovaní členov orgánov spoločnosti budú po novom rozhodovať už len akcionári (napr. do 30.6.2019 bolo možné, aby o tom rozhodovala napr. dozorná rada spoločnosti). Po novom však dozorná rada bude môcť rozhodovať o odmeňovaní členov orgánov už len v súkromnej akciovej spoločnosti. Novela Obchodného zákonníka súčasne podrobne stanovuje pravidlá odmeňovania členov orgánov spoločnosti.
- právo akcionárov žiadať od spoločnosti vydanie potvrdenia o vyhodnotení a započítaní ich hlasov v rámci hlasovania na valnom zhromaždení a to v lehote 15 dní od žiadosti - novela Obchodného zákonníka zavádza pre akcionárov uvedené právo za účelom kontroly, či spoločnosť ich hlasy započítala správne. Z uvedeného práva však platí výnimka, a to v prípade, ak poskytla spoločnosť akcionárovi zápisnicu z valného zhromaždenia alebo ak táto zápisnica bola zverejnená na webovej stránke.
- právo akcionára na potvrdenie o prijatí hlasu v prípade využitia elektronických prostriedkov pri hlasovaní v spoločnosti.
- po novom budú akcionári vo verejnej akciovej spoločnosti schvaľovať všetky významné obchodné transakcie (tie, ktoré sú v prospech spriaznenej osoby, ako napr. štatutárny orgán spoločnosti alebo prokurista a ktoré súčasne presiahnu hodnotu 10 % základného imania spoločnosti. V prípade viacerých obchodov v priebehu 12 mesiacov sa transakcia považuje za významnú, ak súhrnná hodnota presiahne 10 % základného imania spoločnosti).

Zákon č. 188/2019 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 289/2008 Z. z. o používaní elektronickej registračnej pokladnice a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov v znení neskorších pre

Podstatou predmetnej novely je odklad ukladania pokút za nepripojenie sa na systém e-kasa.

Daňový úrad alebo colný úrad neuloží do 31. decembra 2019 pokutu za nepoužívanie on-line registračnej pokladnice podnikateľovi, ktorý používa na evidenciu tržieb elektronickej registračnú pokladnicu, ak požiadal o pridelenie kódu pokladnice e-kasa klient najneskôr do dňa účinnosti tohto zákona. Ak daňový úrad alebo colný úrad takémuto podnikateľovi pokutu

už uložil, rozhodnutie o uložení takejto pokuty sa zrušuje dňom účinnosti tohto zákona v časti týkajúcej sa nepoužívania on-line registračnej pokladnice, alebo ak sa začalo konanie o uložení takejto pokuty, toto konanie sa zastavuje dňom účinnosti tohto zákona.

Daňový úrad alebo colný úrad neuloží do 31. decembra 2019 pokutu za nepoužívanie on-line registračnej pokladnice podnikateľovi, ktorému vznikla povinnosť evidovať tržby podľa tohto zákona prvýkrát od 1. apríla 2019, ak požiadal o pridelenie kódu pokladnice e-kasa klient a pri evidencii tržieb postupuje primerane; podmienka primeraného postupu sa pre takýchto podnikateľov na obdobie do dňa účinnosti tohto zákona neuplatní. Ak daňový úrad alebo colný úrad takémuto podnikateľovi pokutu už uložil, rozhodnutie o uložení takejto pokuty sa zrušuje dňom účinnosti tohto zákona v časti týkajúcej sa nepoužívania on-line registračnej pokladnice, alebo ak sa začalo konanie o uložení takejto pokuty, toto konanie sa zastavuje dňom účinnosti tohto zákona.

Ak bol podnikateľovi zrušený daňový kód elektronickej registračnej pokladnice a podnikateľ k dátumu zrušenia daňového kódu elektronickej registračnej pokladnice neuviedol do prevádzky pokladnicu e-kasa klient, môže na účely splnenia podmienok používať elektronickej registračnej pokladnicu so zrušeným daňovým kódom elektronickej registračnej pokladnice.

Zákon č. 221/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 177/2018 Z. z. o niektorých opatreniach na znižovanie administratívnej záťaže využívaním informačných systémov verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon proti byrokracii) a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Prijatím zákona dochádza v súlade s princípom „jeden krát a dost“ k zrušeniu povinností predkladania listinných výpisov z obchodného registra, živnostenského registra, katastra nehnuteľností, registra trestov, výpisov z registra mimovládnych organizácií, potvrdení o návšteve školy, potvrdení o nedoplatkoch na sociálnom poistení, nedoplatkoch na zdravotnom poistení, nedoplatkoch voči daňovým úradom a colným úradom a potvrdení o dôchodkových dávkach a nemocenských dávkach ako povinných príloh v listinnej podobe. Ďalej sú to povinnosti predkladať potvrdenia a výpisy ako kópia rodného, sobášneho, úmrtného listu, potvrdenie o neporušení zákazu nelegálneho zamestnávania, potvrdenie o pobyte, o pridelení IČO, atď.

Fyzické osoby a právnické osoby sú naďalej v mnohých ďalších konaniach na základe osobitných zákonov povinné preukazovať prostredníctvom výpisov a potvrdení v listinnej podobe orgánom verejnej moci skutočnosti, ktoré sú evidované v informačných systémoch verejnej správy.

Ide tak o zníženie administratívnej záťaže fyzických a právnických osôb. Vypúšťa sa tak zákonná povinnosť dokladovať skutočnosti, ktoré si orgány verejnej moci vedia preveriť prostredníctvom informačných systémov verejnej správy.

Zákon č. 217/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 185/2009 Z. z. o stimuloch pre výskum a vývoj a o doplnení zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov

Podstata novelizácie spočíva v doplnení ustanovenia zákona o stimuloch pre výskum a vývoj v časti schvaľovania žiadostí o stimuly. MŠVVŠ SR žiadosť o stimuly zamietne, ak sa žiadateľ o stimuly, ktorý má povinnosť zapisovať sa do registra partnerov verejného sektora, nezapíše do tohto registra do 30 dní odo dňa podania žiadosti o stimuly. Medzi žiadateľov o stimuly

podľa zákona o stimuloch pre výskum a vývoj patria aj mikropodnikatelia, malí a strední podnikatelia

Zákon č. 241/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 315/2016 Z. z. o registri partnerov verejného sektora a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 38/2017 Z. z. a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Zákon o registri partnerov verejného sektora prešiel pomerne rozsiahlou novelou, ktorá sa snaží zreteľnejšie vymedziť subjekty, na ktoré sa tento zákon vzťahuje. V zmysle dôvodovej správy bolo cieľom novelizácie nanovo vymedziť pojem „partner verejného sektora“. Z pod pôsobnosti zákona boli vyňaté niektoré subjekty (napr. subjekty finančného sektora, subdodávatelia, ktorí dodávajú tovary alebo služby, nadobúdajú majetok, práva k majetku, iné majetkové práva od zdravotnej poisťovne, podnikov podnikajúcich v energetike).

Podľa zákona o registri partnerov verejného sektora každý, kto obchoduje s verejným sektorom a prijíma finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu, je povinný identifikovať oprávnenou osobou, overiť a do verejného registra zapísať svojich konečných užívateľov výhod – teda fyzické osoby, ktoré profitujú z týchto obchodov.

Novelizácia predmetného zákona reaguje na nedostatky odhalené aplikačnou praxou. Zaviedol sa nový pojem „verejný podnik“, v zmysle zákona sa ním rozumie právnická osoba, v ktorej má štát, obec, vyšší územný celok alebo právnická osoba zriadená zákonom s výnimkou komory zriadenej zákonom samostatne alebo spoločne výlučnú priamu alebo nepriamu účasť.

Zmena zákona zaviedla aj tzv. hodnotu zmluvy, ktorá predstavuje hodnotu plnenia, ktorá zakladá povinnosť registrácie podnikateľa. Partnerom verejného sektora nie je ten, komu má byť jednorazovo poskytnuté plnenie zo zmluvy, ktorého hodnota neprevyšuje hodnotu 100 000 eur. Partnerom verejného sektora nie je ten, komu majú byť poskytnuté viaceré čiastkové alebo opakujúce sa plnenia zo zmluvy, ktorého hodnota úhrne neprevyšuje 250 000 eur.

Podnikateľ musí byť zaregistrovaný nepretržite, počas celej doby prijímania verejných finančných prostriedkov. Za účelom odstránenia nadmernej administratívy pre partnerov verejného sektora došlo novelou k zjednodušeniu procesu verifikácie a registrácie konečných užívateľov výhod. Subjekty, ktoré nezapisujú svojich konečných užívateľov výhod, po novom nemusia zapisovať všetkých členov vrcholového manažmentu, postačí zapísať len štatutárny orgán.

V praxi vznikali situácie, kedy koneční užívatelia výhod boli zapísaní aj v obchodnom registri aj v registri partnerov verejného sektora. Zmena zákona odstránila uvedenú duplicitu zápisu, pričom platí, že tí, ktorí sú zapísaní v registri partnerov, už nie sú povinný zapísať skutočných vlastníkov do obchodného registra.

Opatrenie č. 183/2019 Z. z. Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky o úprave súm životného minima (zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov)

Ďalšou zmenou, ktorá sa dotkne aj podnikateľov, je zvýšenie sumy životného minima, ktoré sa zvýši na sumu 210,20 eur mesačne. Suma životného minima má vplyv na ďalšie veličiny, ako napr. daňový bonus na dieťa, nezdaniteľnú časť základu dane, základ dane z príjmov, alebo na základnú nepostihnuteľnú sumu pri zrážkach exekúcie.

Zákon č. 155/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov

Upravuje podmienky poskytovania tzv. podnikových štipendií. V zmysle tejto novely bude môcť podnikateľ uzatvoriť s vysokou školou zmluvu o štipendijnom programe na poskytovanie podnikových štipendií. Účelom novely je podpora štúdia - prostredníctvom štipendia finančne motivovať štúdium konkrétnych študijných programov, ale taktiež aj motivácia k voľbe určitej témy záverečnej práce.

Priemerná mesačná výška podnikového štipendia, poskytnutá študentovi v jednom akademickom roku nesmie presiahnuť sumu štvornásobku životného minima, ktoré sa od 1.7. 2019 zvyšuje na sumu 210,20 eur. V akademickom roku 2019/2020 tak bude možné študentovi poskytnúť v priemere mesačne podnikové štipendium až vo výške 840,80 eur.

Podnikové štipendium bude vyplácané priamo podnikateľom, ktorí ho budú následne vyplácať študentom. Je zakázané, aby podnikatelia podmieňovali poskytnutie štipendia dodatočnými požiadavkami alebo povinnosťami, ktoré nie sú súčasťou študijného programu študenta. Podnikatelia nesmú zneužívať tento inštitút ako určitú náhradu za mzdu vyplácanú študentovi za vykonanú prácu. Splnenie podmienok na poskytnutie štipendia vyhodnocuje vysoká škola spolu so zamestnávateľom.

Zákon č. 380/2019, ktorým sa mení zákon č. 311/2001 Z. z. zákoník práce v znení neskorších predpisov

Novela zákona navyšuje základnú výmeru dovolenky v pôvodnej dĺžke 4 týždne na **5 týždňov aj pre zamestnancov, ktorí dosiaľ nedovršili 33 rokov veku, ale trvalo sa starajú o dieťa**. Doposiaľ sa totiž o týždeň dlhšia dovolenka týkala len zamestnancov nad 33 rokov. Týždňom dovolenky je sedem po sebe nasledujúcich dní. Účinnosť tohto nového opatrenia je až od 1. 1. 2020. Nárok na dovolenku za kalendárny rok vzniká tomu zamestnancovi, ktorého pracovný pomer u jedného zamestnávateľa trval nepretržite celý kalendárny rok a ktorý vykonával prácu na základe tohto pracovného pomeru najmenej 60 dní v kalendárnom roku. Ak zamestnanec nepracoval u zamestnávateľa celý rok a jeho pracovná zmluva trvá u tohto zamestnávateľa len časť kalendárneho roka, ale odpracoval najmenej 60 dní v kalendárnom roku, má nárok na pomernú časť dovolenky, a to za každý celý kalendárny mesiac nepretržitého trvania tohto pracovného pomeru, a to vo výške jednej dvanástiny dovolenky za kalendárny rok. U zamestnanca nad 33 rokov resp. osoby starajúcej sa o dieťa to vychádza *mesačne na cca. 2 dni*.

Zákon č. 307/2019, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 311/2001 Z. z. zákoník práce v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Novela upravuje práva zahraničných pracovníkov vyslaných na Slovensko (t. j. cudzincov z tretích krajín), ktorá nadobudne účinnosť až 30.7.2020, a to v zmysle **zrovnoprávnenia s právami zamestnancov zo Slovenska v otázke nároku na minimálnu mzdu**, minimálne mzdové nároky, mzdové zvýhodnenie za prácu nadčas, mzdové zvýhodnenie za prácu vo sviatok, mzdové zvýhodnenie za prácu v sobotu, mzdové zvýhodnenie za prácu v nedeľu, mzdové zvýhodnenie za nočnú prácu, mzdovú kompenzáciu za sťažený výkon práce, iné povinné zložky mzdy, náhradu mzdy za dovolenku, náhradu stravy či cestovné náhrady (*podmienky tzv. tvrdého jadra*).

Zahraniční zamestnanci vyslaní na Slovensko, pri ktorých doba vyslania prekročí 12 mesiacov, budú mať rovnaké práva ako zamestnanci zo Slovenska **v plnom rozsahu**. V prípade tejto zmeny ide o reakciu na potrebu **harmonizácie slovenskej právnej úpravy s právom EÚ pri riešení hrozby tzv. sociálneho dumpingu**.

Novela ustanovuje aj pravidlá počítania dĺžky vyslania a zavádza **započítanie tzv. reťazenia vyslaní do doby trvania vyslania**. To znamená, že ak vyslaný zamestnanec nahrádza iného vyslaného zamestnanca, ktorý vykonával tú istú pracovnú úlohu na tom istom mieste, do doby vyslania sa započítava odpracovaná doba oboch zamestnancov. Zabráňuje sa tak možnému zneužívaniu práva spočívajúcemu v skracovaní doby vyslania obchádzaním právnych predpisov (napr. ak by sa na výkone jednej pracovnej úlohy vždy po 12 mesiacoch striedali hosťujúci zamestnanci len za účelom toho, aby šlo o krátkodobé vyslanie, a teda aby sa na nich vzťahovali len podmienky tzv. tvrdého jadra).

Zákon č. 315/2019, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov

Rok 2020 prináša podnikateľom s ročnými príjmami (výnosmi) do 100 tis. eur, **zníženie dane z príjmu doterajších 21 % na 15 %**. Znížená sadzba dane sa uplatňuje **u firiem, ale aj u SZČO**, ktorí zdaňujú príjmy podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona o dani z príjmov. Pôvodný návrh sa totiž na fyzické osoby - podnikateľov nevzťahoval, pozmeňujúcim návrhom sa však znížená sadzba dane z príjmov rozšírila aj na SZČO, teda aj na živnostníkov, s rovnakou podmienkou splnenia ročných príjmov (výnosov) do 100 tis. eur. **V prípade príjmov (výnosov) čo i len o cent vyššom ako je určených 100 tis. eur. zostáva daň z príjmu v sadzbe 21 %**.

Vo všeobecnosti SZČO podmienku príjmov (výnosov) do 100 tis. eur spĺňajú, zaujímavé je však vyčíslenie dopadu zníženia dane na s. r. o. , a. s. V Registri organizácii ŠÚ SR je k 31.12.2018 evidovaných 5311 a. s. a 210 490 s. r. o., čo spolu tvorí 215 801 podnikateľských subjektov, z toho počet 132 242 predstavuje podľa spoločnosti Bisnode tie spoločnosti, ktoré v daňových priznaniach uvádzajú ročné príjmy (výnosy) do 100 tis. eur. Ak predpokladáme, že na konci roka 2019 bude tento stav rovnaký, potom podľa vyššie uvedených štatistík vychádza, že nižšia daň z príjmu **sa bude týkať približne 61,3 % firiem klasifikovaných ako s. r. o. alebo a. s.** Keďže však počet firiem s ročnými príjmami (výnosmi) do 100 tis. eur medzi rokmi 2018/2019 narástol a rovnako sa predpokladá, že narastie aj celkový počet podnikateľských subjektov, percentuálny podiel sa ku koncu roka 2019 odhaduje na cca 60 %.

Zákon č. 301/2019, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov

Novelou sa umožňuje **tzv. superodpočet na výskum a vývoj vo výške 200 %** - cieľom je významná podpora firiem, resp. fyzických osôb s príjmami z podnikania a z inej samostatne zárobkovej činnosti, aby v rámci svojej činnosti vo väčšej miere investovali do výskumu a vývoja. Znamená to výraznejšie zníženie daňových povinností, nakoľko sa umožní odpočítať vyššiu sumu nákladov vynaložených na výskum a vývoj. Podnikatelia môžu pri realizácii projektu výskumu a vývoja od základu dane zníženého o odpočet daňovej straty opätovne odpočítať po novom **až 200 % výdavkov vynaložených na výskum a vývoj v zdaňovacom období, za ktoré sa podáva daňové priznanie**.

Novelou došlo nielen k zvýšeniu výšky odpočtu výdavkov (nákladov) na výskum a vývoj podľa § 30c ods. 1 od 1.1.2020, ale zároveň prechodným ustanovením § 52zza ods. 17 sa pri podaní daňového priznania po 31. decembri 2019 umožnilo pri realizácii projektu výskumu a vývoja

odpočítať 150 % výdavkov (nákladov) vynaložených na výskum a vývoj v zdaňovacom období, ktoré začalo najskôr 1. januára 2019.

Ďalšia zmena s účinnosťou od roku 2020 sa týka projektu výskumu a vývoja, na základe ktorej **od 1.1.2020 postačuje projekt výskumu a vývoja „vypracovať a podpísať osobou oprávnenou konať za daňovníka“ do lehoty na podanie daňového priznania**, a nie už pred zahájením samotného projektu výskumu a vývoja.

Zmena je celkovo zameraná na podporu malých a stredných podnikov a znižovanie administratívnej záťaže.

Nariadenie vlády SR č. 324/2019 Z. z., ktorým sa ustanovuje suma minimálnej mzdy na rok 2020, zákon č. 375/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 663/2007 Z. z. o minimálnej mzde v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov

V roku 2019 predstavovala minimálna mzda 520 eur mesačne, od 01. 01. 2020 bola **zvýšená o 60 eur na 580 eur** (nárast o 10,34 %, t. j. o 4,14 percentuálneho bodu vyššie ako jej minimálny nárast podľa pôvodného valorizačného mechanizmu v zmysle § 8 ods. 2 zákona o minimálnej mzde). Dôležitý je aj údaj sumy hodinovej minimálnej mzdy, u ktorej dochádza k nárastu o 0,344 eur, t. j. zo súčasných **2,989 eur na 3,333 eur**, a to aj z hľadiska výpočtu minimálnej mzdy pre jednotlivé stupne náročnosti práce, kedy sa táto násobí príslušným koeficientom.

Test MSP vypracovalo Centrum lepšej regulácie (SBA) v spolupráci s MPSVR SR, vyššia minimálna mzda bude stáť **MSP až 101,7 mil. eur**.

Zákon č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov

NR SR dňa 13. marca 2018 schválila zákon č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon) s účinnosťou od 1. mája 2018, ktorý vytvára komplexnú úpravu sektora sociálnej ekonomiky všeobecne a sociálnych podnikov zvlášť.

Cieľom zákona je vytvoriť na Slovensku priaznivé podnikateľské prostredie pre sociálne podnikanie; vnieť do sociálneho podnikania poriadok v pojmoch a regulácii; odstrániť prekážky, ktoré rozvoju sociálnej ekonomiky bránia; vytvoriť systém podpory pre sociálne podniky a obsiahnuť pravidlá na zamedzenie zneužívania štatútu sociálneho podniku. Definuje sociálne podnikanie ako osobitný typ podnikania, ktoré pozostáva zo sústavnej ponuky tovarov alebo služieb na trh, ale ktorého hlavným cieľom je dosahovať pozitívny sociálny vplyv. Zákon definuje a zároveň pomenúva a bližšie špecifikuje subjekty sociálnej ekonomiky, vrátane spôsobu ich priamej a nepriamej podpory, v zmysle zabezpečenia ich dlhodobej udržateľnosti pri rešpektovaní princípov trhu a pravidiel štátnej pomoci. Zákon je súčasťou celkovej stratégie rozvoja sociálnej ekonomiky v SR. Sociálna ekonomika je postavená na troch pilieroch – legislatívne prostredie, poradenská infraštruktúra a finančná podpora. Zákon definuje priamu a nepriamu podporu pre sociálne podniky. .

Od mája 2018, teda od platnosti zákona k marcu 2020 MPSVR SR zaregistrovalo 92 registrovaných sociálnych podnikov, ktoré zamestnávajú okolo 1000 zamestnancov, z toho približne 700 znevýhodnených a zraniteľných osôb. Z uvedených 92 registrovaných sociálnych podnikov je 91 MSP a 1 je fyzická osoba podnikateľ. Podporné aktivity pre uvedený zákon sú realizované prostredníctvom národného projektu „Inštitút sociálnej ekonomiky“, ktorý realizuje Implementačná agentúra MPSVR SR. V rámci aktivít projektu je otvorených 7 regionálnych centier sociálnej ekonomiky v územnej pôsobnosti každého samosprávneho kraja, ktoré spolu so zastúpením v Bratislave, zvyšujú povedomie o sociálnej ekonomike, koordinovane poskytujú záujemcom a potenciálnym subjektom sociálnej ekonomiky informácie o sociálnom podnikaní, informujú o zákone o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a taktiež usmerňujú a poskytujú nevyhnutnú pomoc a podporu pri rozbehu novovznikajúcim sociálnym podnikom.

V roku 2018 MPSVR SR pripravilo a začalo realizovať prostredníctvom Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny národný projekt Podpora integračných podnikov (NP PIP), zameraný na podporu registrovaných integračných sociálnych podnikov. Týmto národným projektom sa v regiónoch prostredníctvom úradov práce, sociálnych vecí a rodiny implementujú aktívne opatrenia na trhu práce, zamerané na podporu zamestnanosti a zníženie nezamestnanosti znevýhodnených osôb, značne znevýhodnených osôb a zraniteľných osôb formou poskytovania príspevkov §53f §53g zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o službách zamestnanosti). Prostredníctvom NP PIP sú finančne podporované aj malé a stredné podniky. V roku 2019 boli uzatvorené dohody s registrovanými sociálnymi podnikmi v zmysle zákona o službách zamestnanosti, projekt má celkovú alokáciu zo zdrojov EŠIF a štátneho rozpočtu v hodnote 49 997 240,00 Eur a napĺňa ciele Operačného programu Ľudské zdroje vo svojej Prioritnej osi 3 Zamestnanosť.

Počas roka 2019 MPSVR SR intenzívne pracovalo na spustení ďalšieho národného projektu Investičná pomoc pre sociálne podniky - nenávratná zložka, ktorého cieľom je vytvoriť a spustiť funkčný systém investičnej podpory sociálnym podnikom a prispieť tak k posilňovaniu zamestnanosti znevýhodnených a zraniteľných osôb. Zákonom jednou z definovaných foriem podpory sociálnym podnikom je poskytovanie investičnej podpory vo forme kombinácie grantov a finančných nástrojov, teda návratnej a nenávratnej zložky. Národný projekt vytvorí podmienky na poskytovanie nenávratnej zložky pomoci pre sociálne podniky, a to v povinnej kombinácii s podporou z návratných finančných zdrojov. Obsahom aktivít bude podpora subjektov sociálnej ekonomiky s cieľom posilniť štrukturálne stabilnú zamestnanosť prostredníctvom podpory podnikania, vytvárania a podpory podnikov v širšom priestore sociálnej ekonomiky a podnikov vo väzbe na potreby trhu práce a regionálnych trhov práce, a to prostredníctvom grantovej podpory sociálnym podnikom na účely pokrytia niektorých nákladov ich investičného zámeru.

Zákonom č. 374/2019 Z. z., zo 16. októbra 2019, sa menil a doplnil zákon č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a tým sa menili a doplnili niektoré zákony (novela zákona), s účinnosťou od 01. 01. 2020. Hlavným cieľom novely zákona je doplniť legislatívnu úpravu sektora sociálnej ekonomiky a vytvoriť vhodné podmienky na to, aby sa sociálna ekonomika rozvíjala a bola prínosom nielen pre zvyšovanie zamestnanosti, ale aj upraviť systém podpory, ktorý bude spoločensky prijateľný a bude plne dodržiavať pravidlá štátnej pomoci. Novela zákona je zameraná na odstránenie konkrétnych aplikačných problémov pri uplatňovaní zákona ako napríklad presnejšia definícia, akým spôsobom sa znevýhodnenie osoby so zdravotným postihnutím, ktorá nie je uznaná za invalidnú, ale má dlhodobé zdravotné postihnutie znižujúce jej telesné, duševné a zmyslové schopnosti, ktoré bránia jej plnohodnotnému zapojeniu sa do pracovného

prostredia (napr. autista), bude preukazovať. Bolo potrebné zjednodušiť úpravu základného dokumentu, čo sa týka podmienok prispôsobenia jeho štruktúry pri právnych formách neziskového sektora právnym formám v „podnikateľskom“ sektore. Rovnako je podstatné predefinovanie pojmu podnik so sociálnym dosahom tak, aby viac subjektov dokázalo naplniť podmienky ustanovené pre podnik so sociálnym dosahom ako „medzikrok“ k splneniu podmienok ustanovených pre sociálny podnik. Novelou zákona sa spresňuje, že registrovaný sociálny podnik, ktorému bola poskytnutá nenávratná forma pomoci, servisné poukážky, kompenzačné príspevky podľa zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti alebo iná výhoda (napr. vo verejnom obstarávaní, daňové úľavy) musí dodržiavať obmedzenia a povinnosti ustanovené zákonom. Zároveň sa navrhuje spresniť obmedzenia týkajúce sa obchodovania registrovaného sociálneho podniku s inými osobami. Návrhom zákona sa zavádza informačný systém sociálnej ekonomiky. Zámerom je vytvoriť právne podmienky na zber údajov o registrovaných sociálnych podnikoch MPSVR SR, aby zhromaždené údaje boli aktuálne, ale aj overiteľné a relevantné pre potreby zisťovania skutkového stavu v oblasti sociálnej ekonomiky.“